

Sisällys

Johdanto	1
Perusosat	
Merkki	2
Tunnus	3
Piktogrammit	4
Aakkosto	8
Väri	9
Opasteiden päätyypit	
Yleisperiaatteet	10
Asemarakennuksen tunnuksset	12
Sisäänkäyntiopaste	15
Suuntaopaste	16
Kohdeopaste	17
Uloskäyntiopaste	18
Raideopaste	19
Pysähtymissektoriopaste	19
Aikataulukehikko	20
Varoituskilpi	21
Sisäopasteet	22
Työmaaopasteet	23
Sijoitusohjeet	24
Esimerkkejä	25
Liiteaineisto	

Tämä käsikirja sisältää kuvauksen Ratahallintokeskuksen opastusjärjestelmästä. Järjestelmän tarkoituksena on opastaa asiakkaita ja lisätä Ratahallintokeskuksen näkyvyyttä omilla asemillaan, niihin kuuluvilla laiturialueilla sekä ratatyömailla – ja viestittää siten ulospäin Ratahallintokeskuksen keskeistä roolia rautatie-toiminnoissa.

Käsikirjan tarkoituksena on antaa yleiskuva siitä, miten Ratahallintokeskuksen näkyminen rautatieympäristössä on tarkoitus toteuttaa opasteita käyttäen. Käsikirjan sisältämät ohjeet toimivat lisäksi apuna yksittäisiä opaste-hankkeita suunniteltaessa.

Käsikirja jakautuu kahteen asiakoko-

naisuuteen; opastusjärjestelmän visuaalisten peruselementtien kuvaukseen ja yleisperiaatteiden sekä pääopastetyyppien ulkoasun esittelyyn. Lisäksi käsikirjassa on liitetasku, johon voidaan kerätä yksittäisten opasteiden teknistä toteutusta koskevaa aineistoa.

Käsikirjan sisältämät ohjeet ovat luonteeltaan velvoittavia.

Ohjeiden tulkintaan ja toteutuksiin liittyviä neuvoja sekä apua saat tiedotuspäällikkö Timo Saariselta, jonka vastuualueeseen Ratahallintokeskuksen visuaalinen järjestelmä kuuluu. Hänen puhelinnumerossa on (09) 5840 5103, telefaxnumero (09) 5840 5100 ja sähköpostiosoite timo.saarinen@rhk.fi.

Syyskuun 1. päivänä 1997

Ossi Niemimuukko
ylivohtaja

Opastusjärjestelmän ja koko visuaalisen järjestelmän tärkein peruselementti on rataa symboloiva kuvamerkki, jonka perusväri on sininen.

Painotuotteissa sen sävy määritellään Pantone-järjestelmässä numerolla 286. Opastekilvissä käytettävän sinisen värin sävy poikkeaa kuitenkin siitä.

Opasteisiin liittyvät värimäärittelyt käsitellään erikseen hieman tuonnempana käsikirjassa.

Valkoinen, sininen pohja

Musta

Valkoinen, musta pohja

Muut esitystavat

Useimmissa tapauksissa merkkiin yhdistetään viraston nimi sekä suomen- että ruotsinkielisenä. Merkin ja nimen määrämutoisesta yhdistelmästä käytetään nimeä tunnus.

Tunnukseen sisältyvien osien kokosuhteet ovat tarkoin vakioidut. Tästä syystä tunnuksen jäljentämiseen on aina käytävä asianmukaista reproduktiokuvaukseen soveltuvaa originaalia. Merkin

yhteydessä esiintyvää nimeä ei siis koskaan ladota.

Tunnus on ensisijaisesti kaksivärinen; merkki on sininen ja teksti musta.

Muut esitystavat

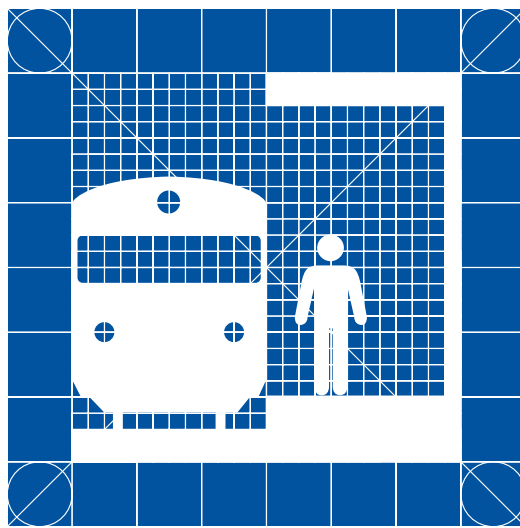
Piktogrammit ovat oleellinen osa opastusjärjestelmää. Piktogrammien etuna on mahdollisuus esittää mm. eri palvelujen saatavuus lyhyessä, nopeasti hahmotettavassa ja kaikilla kielillä yhtäläisesti

ymmärrettävässä muodossa.

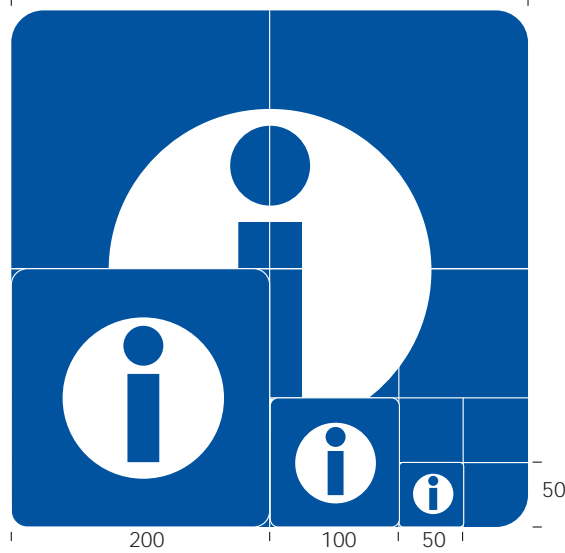
Piktogrammisarja on sekä sisälöltään että värykseltään sama kuin VR-yhtiöiden käytössä oleva vastaava sarja.

Oheiset kuvat havainnollistavat

piktogrammien rakenneperiaatteita, väritystä sekä kerrannaiskokoihin perustuvia mitoitusperiaatteita.

400

200

100

50

50

Kiinteistöt ja laiturit

1.1	Info	1.31	WC miehet/naiset, lisätunniste	1.48	Autolautta
1.24	Rullaportaat	1.32	Miesten WC, lisätunniste	1.49	Lentoasema
1.25	Portaat	1.33	Naisten WC, lisätunniste	1.55	Sisään
1.26	Portaat ylös	1.35	Liikuntaesteinen	1.56	Ulos
1.27	Portaat alas	1.37	Odotushuone	1.57	Kulkusuunta
1.28	Hissi	1.38	Rautatieasema	1.58	Raide/laiturialue
1.29	Kulkuväylä	1.45	Metro	1.60	Raidenumero
1.30	WC	1.46	Raitiovaunu	1.65	Kokoontumispaikka
		1.47	Laiva	1.68	Pysähtymissektoriopaste

1.1

1.24

1.25

1.26

1.27

1.28

1.29

1.30

1.31

1.32

1.33

1.35

1.37

1.38

1.45

1.46

1.47

1.48

1.49

1.55

1.56

1.57

1.57

1.57

1.57

1.57

1.58

1.60

1.60

1.60

1.60

1.60

1.65

1.68

1.68

1.68

Yleiset palvelut

1.2 Lipunmyynti	1.13 Lastenvaunut	1.40 Matkustajaopastus
1.3 Lipunmyynti 2 lk	1.15 Posti	1.41 Taksi
1.4 Paikkavaraukset	1.16 Puhelin	1.42 Bussi
1.5 Makuupaikka	1.17 Valuutanvaihto	1.43 Taksi/bussi
1.6 Istumapaikka	1.18 Telefax	1.44 Bussi lentoasemalle
1.7 Autopaikkavaraukset/autojuna/ autovaunu	1.19 Kopiointi	1.51 Polkupyörä
1.8 Matkatavarasäilytys	1.20 Kokoushuone	1.53 Vaatesäilytys
1.9 Säilytyslokerot	1.21 Toimistohuone	1.54 Leikkihuone/ lasten puuhavavaunu
1.10 Matkatavarain lähetys	1.22 Ensiapu	1.66 Video/videovaunu
1.11 Matkatavarakärryt	1.23 Löytötavarat	1.67 Sukset
1.12 Matkatavarat	1.34 Lastenhoito	
	1.36 Suihku	
	1.39 Asemapalvelu	

Muut palvelut

- 2.1 Autonvuokraus
- 2.2 Ravintola
- 2.3 Kahvila
- 2.4 Drinkkibaari
- 2.5 Myymäläalue/kioskit
- 2.6 Kukkakauppa
- 2.7 Valokuvaus
- 2.8 Lahjatavara kauppa
- 2.9 Hotellivaraukset
- 2.10 Pankkiautomaatti
- 2.11 Asiakaspalvelu/matkatuomisto

Viranomaispalvelut

- 3.1 Tulli
- 3.2 Passintarkastus
- 3.3 Poliisi

Ohjeistavat merkit

- 4.1 Tupakointi sallittu
- 4.3 Paikoitus
- 4.5 Lemmikkieläimille
- 4.7 Pääsy kielletty
- 4.8 Hätäuloskäynti oikealle
- 4.9 Palonsammutin
- 4.10 Hätätilanteessa riko lasi

- 4.11 Älä nojaa oveen
- 4.12 Ei päällysvaatteita

Muut merkit

- 5.2 Ei juotavaksi
- 5.7 Roskakori
- 5.13 Terveysseppä
- 5.14 Roskakori terveysseppä
- 5.15 Ei pyyhkeitä WC:hen
- 5.16 Rullaluistelu kielletty
- 5.17 Kameravalvonta

Opasteisiin sijoitettavat tekstit toteutetaan Adobe'n valmistamaa Helvetican PostScript-pienaakkostoa käyttäen; Helvetica Neue Bold 75, gemena. Perusmuodoiltaan selkeänä ja helposti luetta-

vana Helveticaa käytetään varsin yleisesti juuri opasteissa eri puolilla maailmaa.

Koska opasteiden pintojen perusväri on sininen, tekstit toteutetaan negatiivimuotoisina – valkoisina.

Oheinen näyte edellä mainitusta aakkostosta auttaa sinua tunnistamaan oikean Helvetica-kirjainleikkauksen.

Aa Bb Cc Dd Ee Ff Gg

Hh Ii Jj Kk Ll Mm Nn

Oo Pp Qq Rr Ss Tt Uu

Vv Ww Xx Yy Zz Åå Ää Öö

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Opasteiden perusväri on sininen. Pantone-värijärjestelmässä se on nimeltään Pantone Reflex Blue. Sen käyttökelpoinen vastine opasteissa on RAL 5002 Ultramarine Blue (maalikartastot) tai Scotchcal 100-118 ja 3630-87

(3M:n kalvot).

Väreinä on mahdollista käyttää myös sävyjä Teknos CS 3104 tai Miranol 348, jotka molemmat asettuvat varsin lähelle edellä mainittua Pantone-järjestelmän mukaista perussävyä.

Ohessa on myös muutamien muiden värijärjestelmien mukaiset määrittelyt opasteissa käytettävästä sinisestä väristä.

Pantone Reflex Blue
CMYK: Cyan 100 %, Magenta 72 %, Black 6 %
Ec: 07X1
RGB: Red 0 %, Green 12 %, Blue 51 %
RAL 5002
Scotchcal 100-118, 3630-87
Teknos CS 3104
Miranol 348

Piktogrammeista

Asematiloihin tai niiden välittömään läheisyyteen sijoitettavissa opasteissa annetaan aina etusija piktogrammimuotoiselle esitystavalle.

Piktogrammien välittämää informaatiota tarkennetaan tarpeen mukaan teksteillä.

Opasteteksteistä

Tekstiä sisältävät opasteet toteutetaan kolmikielisinä (suomi, ruotsi ja englanti). Teksti on aina maksimissaan kaksirivinen (suomi + ruotsi). Selkeyden ja helpon luettavuuden saavuttamiseksi opastekilven tekstien ensimmäiset kirjaimet kirjoitetaan suuraakkosin, versaalikirjaimin.

Yleisimmin käytetyt kirjainkoot opasteissa ovat 60, 100 tai 120 mm. Yhdessä opastekilvessä tai opastekilpikokonaisuudessa tekstin koko säilyy pääsääntöisesti samana.

Väreistä

Toimistotiloihin sijoitettavat sisäänkäynti-, kohde- ja suuntaopastekilvet ovat muiden opasteiden tapaan perusväriltään sinisiä – lukuunottamatta Ratahallintokeskuksen merkin tai tunnuksen sisältäviä "otsikkopaneeleja" (esim. info- tauluissa ja sisäopasteissa), jotka ovat pohjaväriltään valkoisia.

Opastekilpien kehys- yms. rakenteet

maalataan RAL 5002 Ultramarine Blue -värillä.

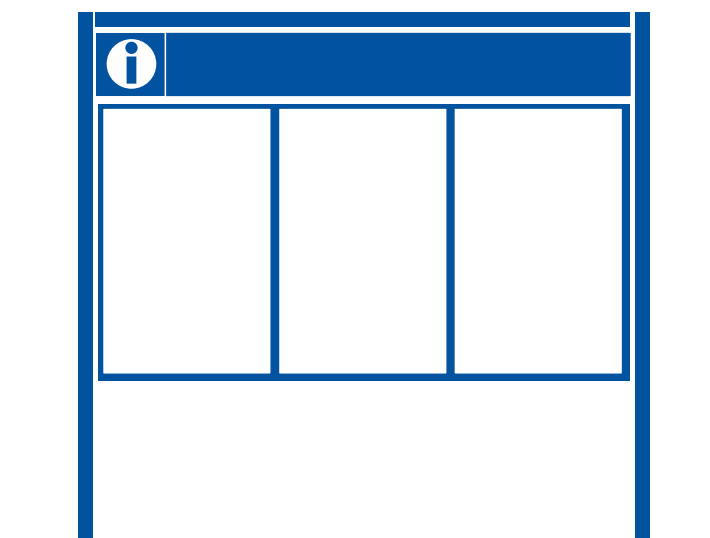
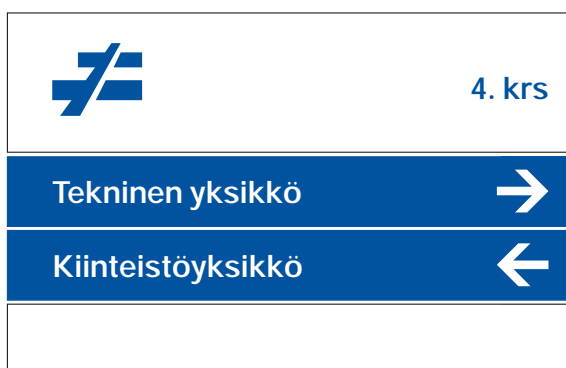
Valaistuksesta

Sijoituspaikastaan riippuen opasteet ovat joko valaistuja tai valaisemattomia. Sisältä valaistujen opastekoteloiden vaihdettavat etulevyt ovat yleensä opaaliakryyliä, jonka päällä on sininen kalvo (Scotchcal 3630-87) – tai vaihtoehtoisesti kirkasta polykarbonaattia,

jonka takana on sininen kalvo (Scotchcal 3630-87) sekä valkoinen kalvo (Scotchcal 3630-20). Samaa tarkoitukseen soveltuu myös 3M:n Panaflex.

Joissakin tapauksissa saavutetaan erinomainen tulos valaisemalla opastekilpi ulkoapäin erillisellä valaisimella.

Kiiltojen ja heijastusten välttämiseksi opasteet toteutetaan tarvittaessa mattapintaisesta materiaalista.

Neonvalaistu merkki

Ratahallintokeskuksen aseman tai muun vastaavan rakennuksen merkintään käytetään neonvalaistua Ratahallintokeskuksen merkkiä. Merkki on väriltään sininen ja sisältäpäin tasaisesti neonvalaistu. Runko on alumiiniprofiilia, joka on maalattu siniseksi RAL 5002 Ultramarine Blue -sävyä käyttäen.

Merkin etupinta on opaaliakryyllia, jonka päällä on sininen kalvo, Scotchcal 3630-87 – tai vaihtoehtoisesti kirkasta

polykarbonaattia, jonka takana on sininen kalvo, Scotchcal 3630-87, sekä valkoinen kalvo Scotchcal 3630-20. Merkki voidaan toteuttaa myös ruostumattomasta teräksestä, jolloin se on valaistava joko epäsuorasti takaa tai ulkoapäin erillisellä valaisimella.

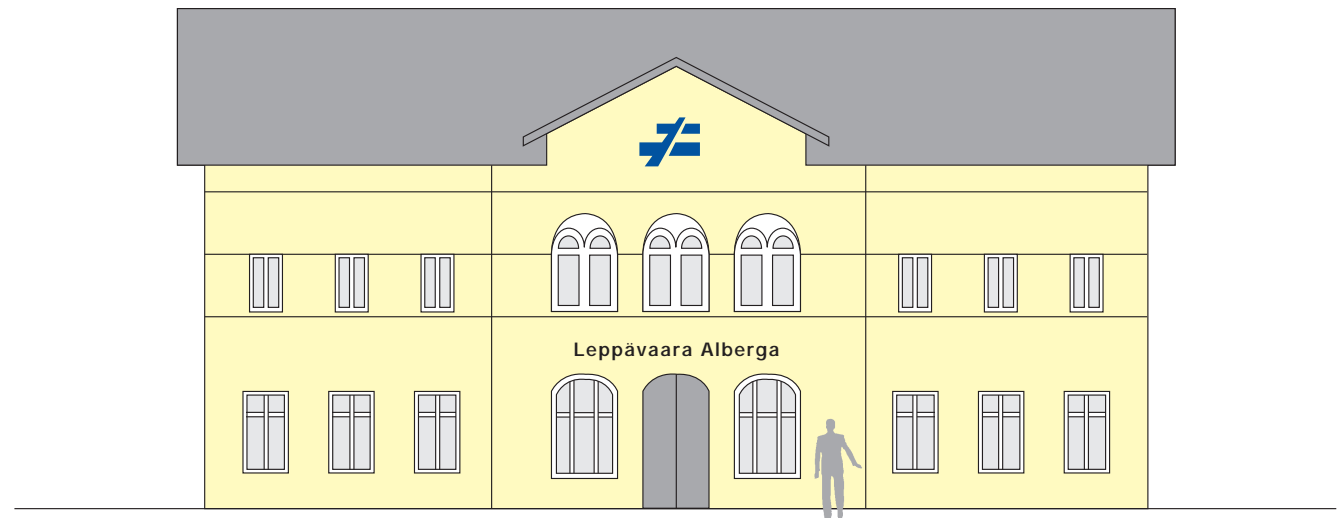
Kummassakin tapauksessa merkin koko on aina suhteutettava rakennuksen mittasuhteisiin. Merkin sijoittamisessa on otettava huomioon historiallisesti tai arkkitehtonisesti merkittävien asema-

rakennusten ominaispiirteet.

Nimikilpi

Aseman nimikilpi on rakennuksen julkisivuun sijoitettava liikennepaikan nimellä varustettu opaste, jota voidaan käyttää neonvalaistun merkin lisänä. Nimi toteutetaan ensisijaisesti mustin irtokirjaimin, jotka ovat metallia.

Kilven perusväri voi olla myös sininen, johon aseman nimi sijoitetaan negatiivisena (valkoisena). Mikäli asema-

rakennuksen julkisivu on sävyllään tumma, valkopohjainen ja mustin kirjaimin varustettu kilpi on näkyvyydeltään tehokkaampi. Valkoisen värikalvon tunnus on Scotchcal 100-10 ja maalikartaston valkoinen puolestaan RAL 1002.

Nimikilpi valaistaan ulkoapäin erillisellä valaisimella.

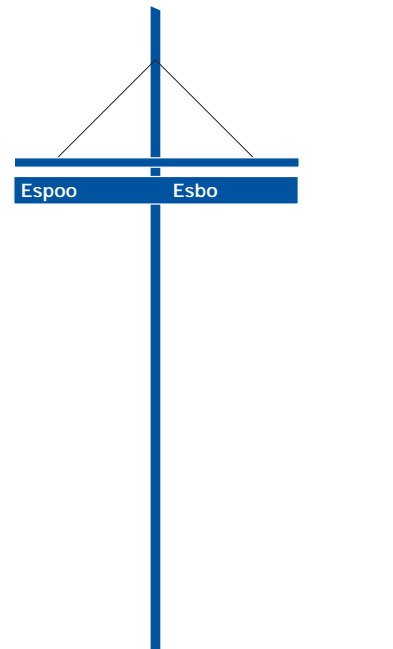
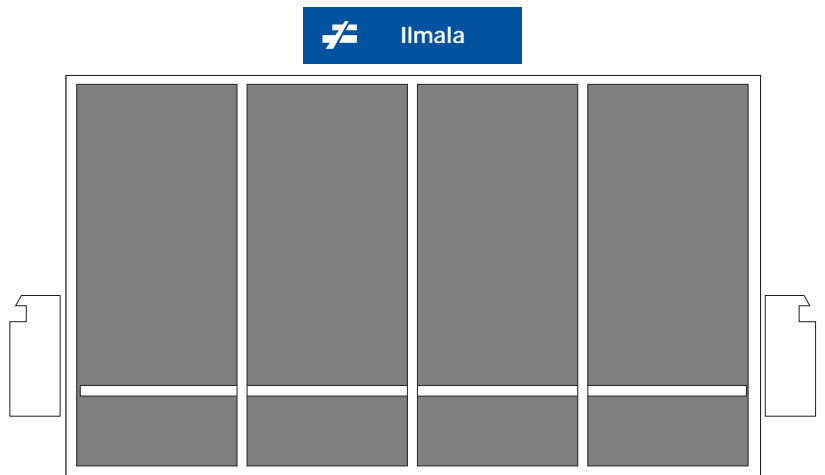
Tarvittaessa voidaan asemarakennuksen taajamanpuoleinen julkisivu merkitä tekstillä Rautatieasema – Järnvägsstation.

Seisake

Laiturin seisakekatokseen sijoitetaan Ratahallintokeskuksen merkillä ja liikennepaikan nimellä varustettu opaste. Opasteen perusväri on sininen. Sisältä valaistun opastekotelon etulevy on opaaliakryyliä, jonka päällä on sininen kalvo, Scotchcal 3630-87 – tai vaihtoehtoisesti kirkasta polykarbonaattia, jonka takana on sininen kalvo, Scotchcal 3630-87, sekä valkoinen kalvo Scotchcal 3630-20.

Opasteen kehysrakenne on maalattu siniseksi RAL 5002 Ultramarine Blue -sävyä käyttäen.

Seisakkeen tai aseman nimikilvet kiinnitetään joko katokseen tai valaisinpylväisiin. Näiden usein kaksipuolisina toteutettavien kilpien alareunan korkeus laiturin pinnasta on noin 260 cm. Kilvet varustetaan tarpeen mukaan ulkopuolisella valaistuksella.

Valaistu kolmio

Piktogrammilla 1.58 ja aseman nimellä varustettu kolmio toimii niin ikään aseman tunnuksena. Kolmio on valaistu sisäpuolelta ja sen sijoituspaikka on useimmiten aseman tulotien varrella, aseman lähituntumassa. Valaistuja kolmioita voi olla aseman läheisyydessä tarpeen mukaan useampiakin.

Opastekotelon etulevyt ovat opaaliakryyliä, jonka päällä on sininen kalvo, Scotchcal 3630-87 – tai vaihtoehtoisesti kirkasta polykarbonaattia, jonka takana on sininen kalvo, Scotchcal 3630-87, sekä valkoinen kalvo Scotchcal 3630-20.

Opastepylonin kehys- ja runkorakenteet on maalattu sinisiksi RAL 5002

Ultramarine Blue -sävyä käyttäen.

Valaistun kolmion alareunan ohjeellinen korkeus maasta on noin neljä metriä. Aseman nimessä käytetty kirjainkoko on 200 mm.

Vapaasti seisova infotaulu

Vapaasti seisovaan opastekilpeen sijoitetaan Ratahallintokeskuksen tunnus, aseman nimi sekä aseman palveluihin liittyvää informaatiota. Infotaulun sijoituspaikka on sisäänkäynnin vieressä tai sen välittömässä läheisyydessä.

Kilven ylin "otsikkopaneeli" on varattu värikkäänä esitettävälle Ratahallintokeskuksen tunnukselle tai merkille. Merkin sininen väri on RAL 5002 Ultramarine

Blue tai Scotchcal 100-118. Pohjaväri on valkoinen – joko RAL 1002 tai Scotchcal 100-10. Tunnukseen sisältyvän nimen väri on musta.

Taulun muut opastepaneelit ovat pohjaväriiltään sinisiä, RAL 5002 Ultramarine Blue tai Scotchcal 100-118, mahdolliset piktogrammit sekä tekstit puolestaan valkoisia, RAL 1002 tai Scotchcal 100-10.

Taulun kehys- ja runkorakenteet on maalattu sinisiksi RAL 5002 Ultramarine Blue -sävyä käyttäen.

Vapaasti seisovaa opastetta voidaan käyttää myös muissa Ratahallintokeskuksen asemiin rinnastettavissa rakennuksissa (vuokralaiset yms.).

Sisäänkäyntiopasteet ovat useimmiten kotelorakenteisia ja sisältä valaistuja. Ne varustetaan Ratahallintokeskuksen merkillä ja aseman nimellä. Aseman aukioloaikoja koskevan informaation ohella niissä esitetään piktogrammeihin keskeisimmät tarjolla olevat palvelut.

Opasteet sijoitetaan nimensä

mukaisesti aseman sisäänkäynnin tuntumaan. Mikäli Ratahallintokeskuksen merkki ja aseman nimi esiintyvät rakennuksen seinässä, niitä ei enää ole tarpeen toistaa sisäänkäyntiopasteessa (ks. alempi malli).

Opastekotelon etulevyt ovat opaaliakryyliä, jonka päällä on sininen

kalvo, Scotchcal 3630-87 – tai vaihtoehtoisesti kirkasta polykarbonaattia, jonka takana on sininen kalvo, Scotchcal 3630-87, sekä valkoinen kalvo Scotchcal 3630-20.

Kotelon kehysrakenteen maalataan siniseksi RAL 5002 Ultramarine Blue -sävyä käyttäen.

Suuntaopasteiden tarkoituksena on ohjata matkustajat eri kohteisiin asematiloissa. Opastava informaatio välitetään piktogrammeja käyttäen, jolloin vältetään saman asian ilmaisemiselta kolmella kielellä.

Sijoituspaikastaan riippuen suuntaopasteet ovat joko valaistuja tai valaisemattomia. Ensin mainitussa tapauksessa opasteen etulevy on opaaliakryyliä, jonka päällä on sininen kalvo, Scotchcal 3630-87 – tai vaihtoehtoisesti kirkasta

polykarbonaattia, jonka takana on sininen kalvo, Scotchcal 3630-87, sekä valkoinen kalvo Scotchcal 3630-20.

Opasteen kehysrakenne on maalattu siniseksi RAL 5002 Ultramarine Blue -sävyä käyttäen.

Palvelun sijaintia osoittavat kohdeopasteet voivat olla valaisemattomia, mikäli ne sijaitsevat asemalla hyvin valaistuissa sisätiloissa. Ulos ja suuremmille asemille sijoitettavat opasteet ovat kotelo-rakenteisia ja sisältä valaistuja.

Tällöin kotelon etulevy on opaaliakryylia, jonka päällä on sininen kalvo, Scotchcal 3630-87 – tai vaihtoehtoisesti kirkasta polykarbonaattia, jonka takana on sininen kalvo, Scotchcal 3630-87, sekä valkoinen kalvo Scotchcal 3630-20.

Kohdeopasteen kehysrakenne on sininen; RAL 5002 Ultramarine Blue.

Opasteen ohjeellisen leveyden lähtökohtana voidaan pitää oviaukon kokoa.

Myös uloskäyntiopasteet toteutetaan mahdollisimman pitkälti piktogrammein. Siitä huolimatta on aina arvioitava erikseen, onko piktogrammien välittämä informaatio varmasti riittävä – vai tarvitaanko sen lisäksi ja tueksi myös asiaa selventävää tekstiä. Riippuen sijoituspaikastaan uloskäyntiopasteet ovat joko

valaistuja tai valaisemattomia. Ensin mainitussa tapauksessa opasteen etulevy on opaaliakryyliä, jonka päällä on sininen kalvo, Scotchcal 3630-87 – tai vaihtoehtoisesti kirkasta polykarbonaattia, jonka takana on sininen kalvo, Scotchcal 3630-87, sekä valkoinen kalvo Scotchcal 3630-20.

Kotelon kehysrakenne on maalattu siniseksi RAL 5002 Ultramarine Blue -sävyä käyttäen.

Myös uloskäyntiopasteen ohjeellisen leveyden lähtökohtana voidaan pitää ovi-
aukon kokoa.

Raideopaste

Raideopasteet ovat kaksipuolisia ja sisältä valaistuja. Ne sijoitetaan laituri-alueelle ja kiinnitetään usein esimerkiksi valaisinpylväisiin. Opasteen perusmuoto on neliö ja väri sininen. Sisäpuolelta valaistujen opasteiden etulevyt ovat opaaliakryyliä, jonka päällä on sininen kalvo, Scotchcal 3630-87 – tai vaihtoehtoisesti kirkasta polykarbonaattia, jonka takana on sininen kalvo, Scotchcal 3630-87, sekä valkoinen kalvo Scotchcal 3630-20.

Taulun kehys-, runko- ja kiinnitysrakenteet on maalattu siniseksi RAL 5002 Ultramarine Blue -sävyä käyttäen. Opasteen alareunan ohjeellinen korkeus maasta on noin neljä metriä.

Pysähtymissektoriopaste

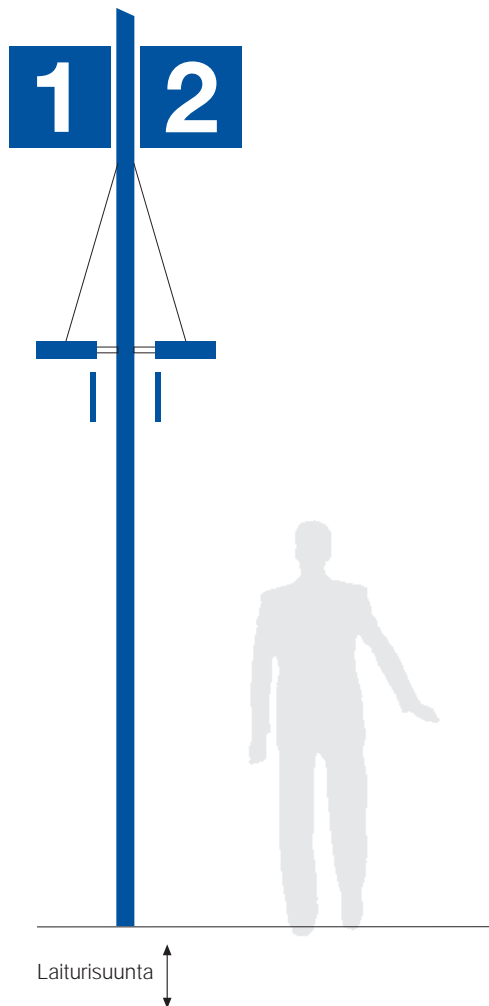
Pysähtymissektoriopasteiden rakenne on kuution muotoinen ja sijoituspaikka raideopasteiden tapaan laituri-alueella. Tämäkin opaste on sisältä valaistavaa tyyppiä.

Etulevyjen materiaalina käytetään

opaaliakryyliä, jonka päällä on sininen kalvo, Scotchcal 3630-87 – tai vaihtoehtoisesti kirkasta polykarbonaattia, jonka takana on sininen kalvo, Scotchcal 3630-87, sekä valkoinen kalvo Scotchcal 3630-20.

Pysähtymissektoriopasteen kehys- ja runkorakenteet on maalattu siniseksi; RAL 5002 Ultramarine Blue.

Opasteen alareunan ohjeellinen korkeus laiturin pinnasta on noin neljä metriä.

Radan suuntaisesti laitureille sijoitetut kehiöt on tarkoitettu aikataulujen, reitti-kaavioiden sekä vaunujärjestystä koskevan informaation esittämiseen.

Vapaasti seisovat kehiöt voivat olla sijoituspaikastaan riippuen joko yksi- tai kaksipuolisia. Seinään kiinnitettävä kehiö soveltuu myös sisätiloissa

käytettäväksi. Tätä kehiötä ei kuitenkaan sijoiteta ulkotiloissa puulla vuorattuun seinään.

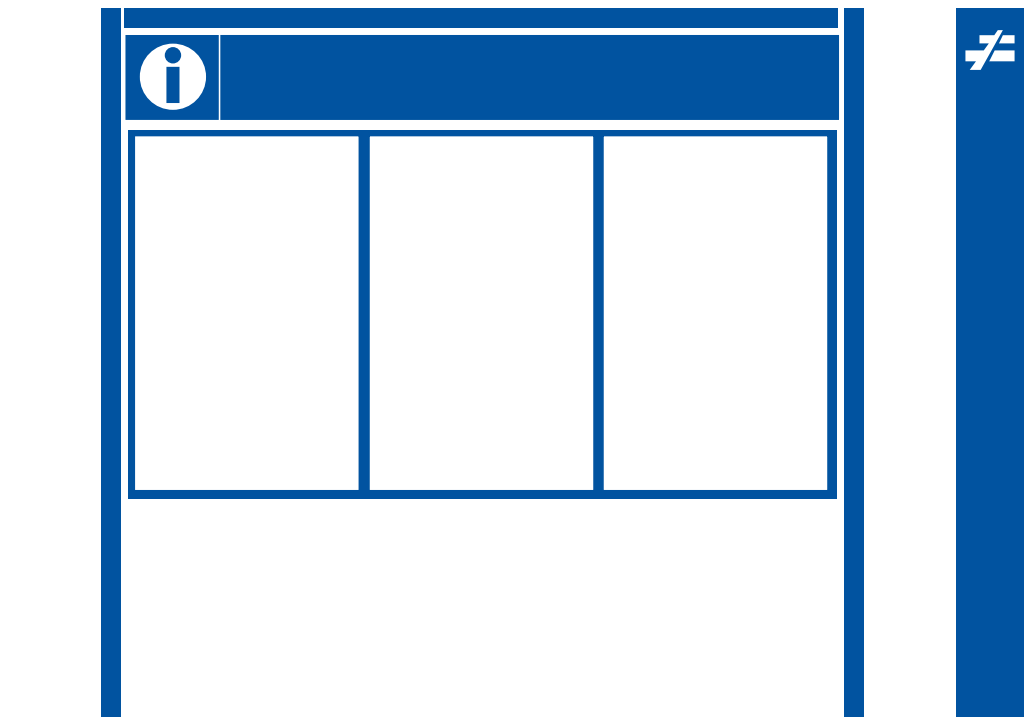
Opaste varustetaan valaisimella, mikäli ympäristön valaistusolosuhteet ovat riittämättömät.

Kehikon yläosaan sijoitetaan neuvonnan i-symboli ja päätyyn Ratahallinto-

keskuksen merkki.

Opasteen rakenteet on maalattu siniseksi RAL 5002 Ultramarine Blue -sävyä käyttäen.

Kehikoissa käytettävän julisteaineiston koko on noin 700 x 1000 mm.

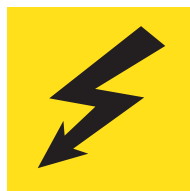
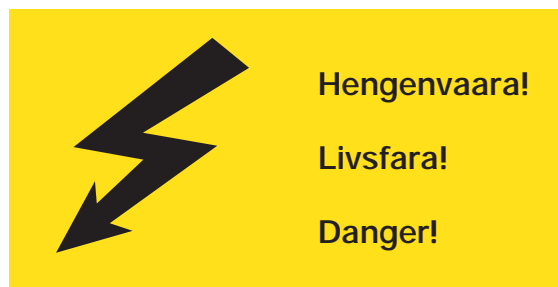
Ohessa on periaatemalli rautatiealueen tuntumaan sijoitettavasta varoituskilvestä. Hengenvaaraa merkitsevän symbolin lisäksi kilpi on varustettu kolmikielisin tekstein.

Mahdollisiin muihin varoituskilven

luonteesiin opasteisiin voidaan soveltaa tässä esitettyjä visuaalisia periaatteita.

Kuvasymboleihin sijoitettava mahdollinen diagonaalinen kieltoviiva on aina väriltään punainen. Muut yleiset ns. turvallisuusvärit ovat keltainen (+ musta:

huomio, varoitus, vaara...), punainen (+ valkoinen: palontorjunta, hätäkatkaisin, hätäjarru...) ja vihreä (+ valkoinen: ensiapu, suojavarusteet, hätäuloskäynti...).

Toimi- ja toimistotiloihin sijoitettavien sisäopasteiden ulkoasuperiaatteen ovat pitkälti yhtenevät muun opastuksen kanssa. Kilvet ovat perusväriltään sinisiä ja niihin sijoitettavat tekstit sekä kulkusuuntaa osoittavat nuolet negatiivimuodossa valkoisia.

Poikkeuksen tästä muodostavat kilpien "otsikkopaneelit", jotka ovat väriltään valkoisia. Otsikkopaneelin

valkoiselle pinnalle sijoitetaan Ratahallintokeskuksen tunnus kaksivärisessä muodossaan. Yksittäisiin suuntaopasteisiin tulee ainoastaan sininen merkki – joko yksinään tai esimerkiksi kerrosnumerolla täydennettynä. Huoneopasteiden otsikkopaneelissa on ainoastaan ao. huoneen numero.

Opastekilpien toteutus voi perustua merkintäkalvoihin, silkipainatukseen tai

myös maalaukseen.

Sinisissä pinnoissa käytetään Scotchcal 100-118 -merkintäkalvoa ja valkoisissa vastaavasti Scotchcal 100-10 -merkintäkalvoa. Värimäärittelyt maalaukseen pohjautuvissa ratkaisuihin ovat RAL 5002 Ultramarine Blue (sininen) ja RAL 1002 (valkoinen). Mahdollisia muutostarpeita ajatellen merkintäkalvoihin perustuva toteutus on suositeltavin.

 RATAHALLINTOKESKUS BANFÖRVALTNINGS-CENTRALEN	5. krs
Ylijohtaja	←
Talousryhmä	↖
Tiedotus	←
Kansainväliset asiat	↖
Kehittämissyksikkö	↗
Rakennuttamisyksikkö	←
Neuvotteluhuone 501	←

 RATAHALLINTOKESKUS BANFÖRVALTNINGS-CENTRALEN	4. krs
Turvallisuusyksikkö	←
Tekninen yksikkö	→
Kiinteistöyksikkö	←
Neuvotteluhuone 401	←
Iso neuvotteluhuone	↑

Neuvotteluhuone 501 →

234
Timo Saarinen
Tiedotuspäällikkö

Ratatyömailla ja yksittäisissä työkohteissa tiedon tarve korostuu mm. liikenteelle aiheutuvien mahdollisten viivästymisien sekä muiden haittojen vuoksi. Tästä syystä työmaaopasteilla on annettava yleisölle mahdollisimman perusteellinen informaatio sekä työn luonteesta ja kestosta että siihen osallistuvista tahoista.

Oheiset periaatemallit havainnollistavat työmaaopasteiden toteutustapoja.

Värien ja typografian osalta noudatetaan mahdollisimman tarkoin samoja periaatteita kuin muussakin opastuksessa. Harrastelijamaisesti tai muutoin epämääräisellä tavalla toteutettu työmaaopaste antaa epämääräisen mielikuvan koko toiminnasta. Tästä syystä työmaaopasteiden suunnittelussa ja toteuttamisessa on noudatettava huolellisuutta. Sama koskee luonnollisesti myös muita opasteita.

Opaste sijoitetaan riittävän kokoisena tarpeeksi lähelle kiskoja, jotta teksti on luettavissa asemalle pysähtyneestä junasta ja laitureilta.

Sininen pohjaväri on toteutettu mattapintaisesta materiaalista luettavuutta häiritsevien kiiltojen välttämiseksi.

Työmaaopasteiden toteuttaminen edellyttää aina Ratahallintokeskuksen hankekohtaista hyväksymistä.

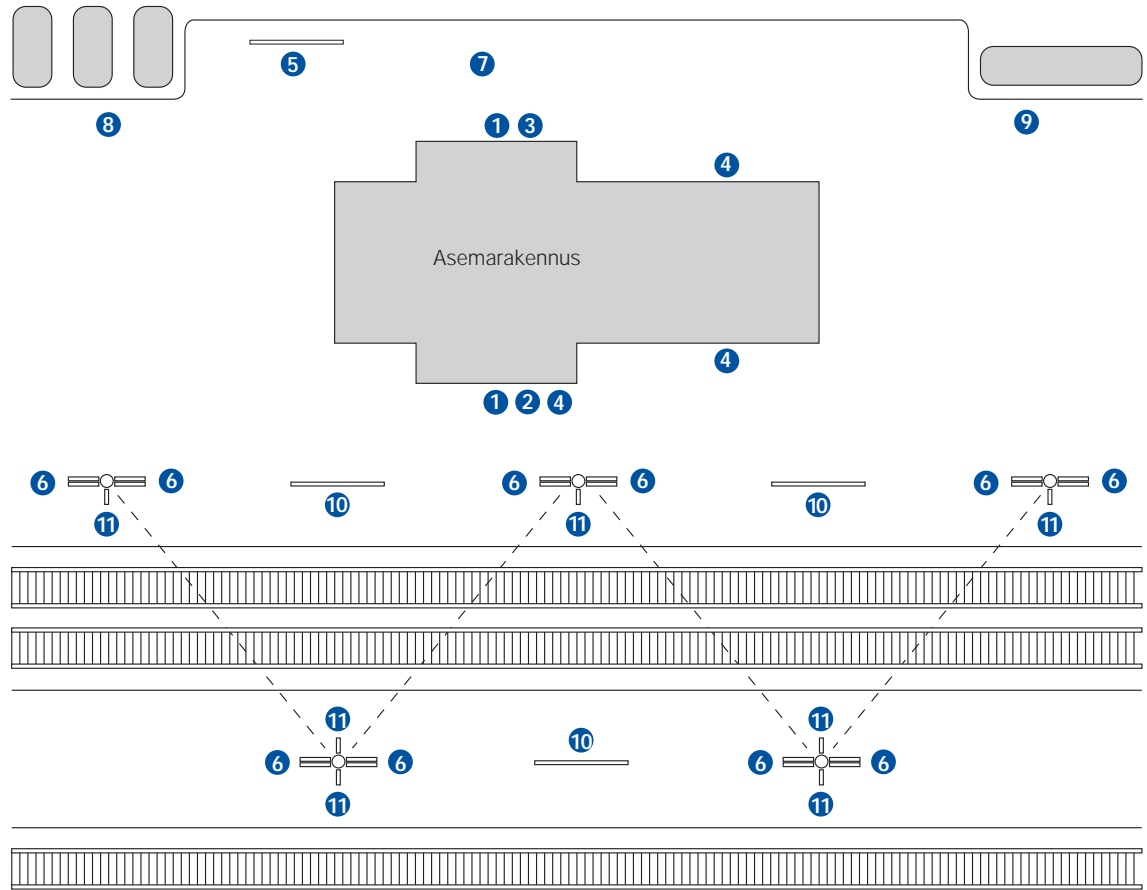
Työmaa

Yksittäinen työkohde

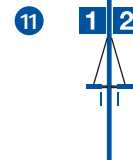
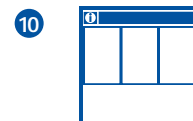
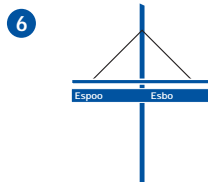
Ohjeellinen esimerkki opasteiden sijoittelusta.

1. Merkki	4. Sisäänkäyntiopaste	9. Bussi
2. Aseman nimikilpi	5. Infotaulu	10. Aikataulukehikko
3. Rautatieasema-teksti	6. Aseman tai seisakkeen nimikilvet	11. Raidenumero-opaste
	7. Taksi	
	8. Pysäköinti	

2 **Savonlinna Nyslott**
(aseman nimi irtokirjaimin)

3 **Rautatieasema Järnvägsstation**
(irtokirjaimin)

Oheen on koottu muutamia esimerkkejä hyvin toteutetuista jo olemassa olevista opasteista rautatieympäristössä.

Ne antavat mielikuvan siitä, miten tässä käsikirjassa pääpiirteittäin kuvattu opastusjärjestelmämme toimii käytän-

nössä ja millä tavoin se leimaa aseman yleisilmettä.

Useammasta piktogrammista muodostettu suuntaopaste. Tikkurilan asema.

Raidenumero-opaste (numerosymbolit) ja aseman nimikilvet laiturialueella. Espoon asema.

Pysähtymissektoriopasteet (kirjainsymbolit) laiturialueella. Espoon asema.

Valaistu kolmio, jossa piktogrammi 1.58 raide/laiturialue, taustalla aseman nimikilvet. Koivuhovin asema.

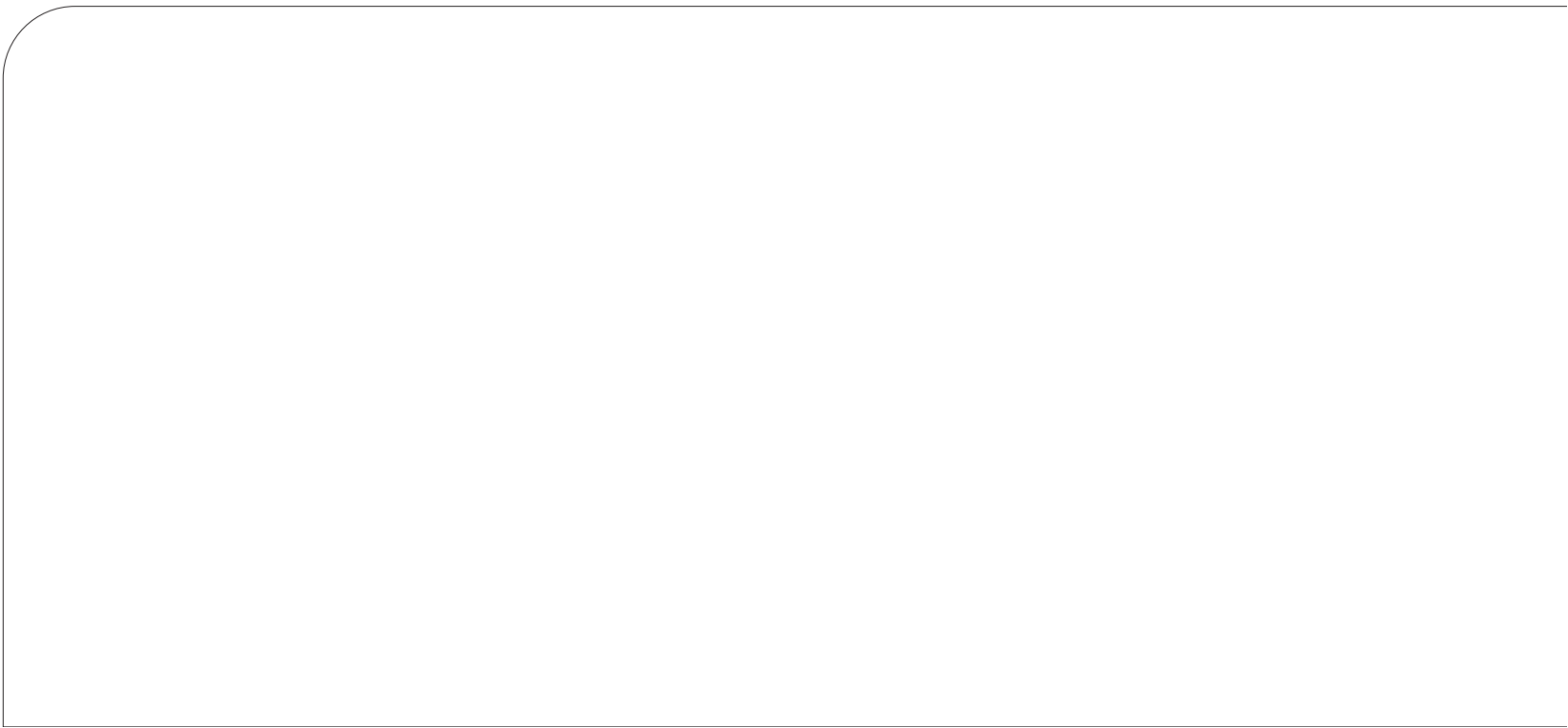

Raidenumero-opaste, aseman nimikilvet ja infotaulu. Koivuhovin asema.

Työmaaopaste. Järvenpään asema.

Oheiseen liitetaskuun voidaan kerätä yksittäisten opasteiden teknistä toteutusta koskevaa aineistoa.

Ratahallintokeskus
Kaivokatu 6, PL 185
00101 Helsinki
Puhelin (09) 5840 5111
Fax (09) 5840 5100
www.rhk.fi